

Statenmededeling aan Provinciale Staten

Onderwerp

Bespreking van frequentie, informatievoorziening aan PS en bevoegdheden rondom wijzigingen Verordening ruimte, kaartaanpassingen.

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Aanleiding

Deze notitie is opgesteld vanwege de discussie in PS van 22 februari 2013 over de wijziging Verordening ruimte, kaartaanpassingen 1 (SV 88/12).

Datum

26 maart 2013

Documentnummer

3385727

Bevoegdheid

PS zijn bevoegd tot vaststellen en wijzigingen van de Verordening ruimte. GS zijn bevoegd voor de beoordeling van concrete ruimtelijke besluiten van gemeenten. Daarnaast zijn GS bevoegd om te besluiten over ondergeschikte grensaanpassingen van de kaarten in de Verordening ruimte.

Kernboodschap

1. Basis voor verzoeken tot wijziging van de Vr

Het is voor de rechtszekerheid en kenbaarheid van provinciale besluitvorming wenselijk dat alle verzoeken tot wijziging op eenzelfde abstractieniveau worden beoordeeld. Er bestaat geen reden om de huidige werkwijze, waarbij de verzoeken zijn gebaseerd op de lagenbenadering en aansluiting bij de stedelijke structuur, aan te passen.

Het is nodig dat alle verzoeken voor wijziging van de verordening op een zelfde wijze beoordeeld worden (rechtszekerheid en gelijkheid). Twee werkwijzen zijn denkbaar:

- huidige werkwijze: Het aanwijzen van een zoekgebied stedelijke ontwikkeling of integratie stad-land vindt zijn basis in de uitwerkingsplannen van het streekplan 2002. Werkwijze daarbij was dat er bij het aanwijzen van de gebieden alleen werd gekeken naar de aanvaardbaarheid van een eventuele stedelijke ontwikkeling op een bepaalde plek vanuit de lagenbenadering en bestaande stedelijke structuur. Hierbij werd nog niet gekeken of er ook daadwerkelijk behoefte aan de stedelijke ontwikkeling was of hoe een gebied werd ingericht. Die tweede stap, de confrontatie met nut en noodzaak, programma, belangen van omwonenden en dergelijke, vond pas plaats als er een concreet plan werd opgesteld voor zo'n gebied. In navolging van bovenstaande werkwijze wordt ook nu bij een verzoek om kaartactualisatie alleen gevraagd naar een onderbouwing vanuit de lagenbenadering en aansluiting bij de stedelijke structuur.
- alleen verzoeken behandelen waarvoor een concreet plan is uitgewerkt: Voordeel van deze werkwijze is dat alle informatie beschikbaar is. Een

dergelijke werkwijze betekent een breuk met de beoordelingswijze uit het verleden. Een reden hiervoor kan zijn dat gemeenten in beginsel voldoende zoekgebieden tot hun beschikking hebben om in de behoefte te voorzien. De wijziging van de kaarten is daarom waarschijnlijk ingegeven vanuit bijzondere omstandigheden of gewijzigde inzichten. Nadeel bij het vragen van een concreet plan, zoals een voorontwerp bestemmingsplan, is dat gemeenten pas later in de planprocedure een oordeel krijgen over de aanvaardbaarheid van een stedelijke ontwikkeling op die locatie terwijl al wel kosten gemaakt moeten worden voor de opstelling van het plan. Bij de afweging welke gegevens gevraagd worden aan de gemeente speelt ook de (wettelijke) bevoegdheidsverdeling tussen provincie - en gemeente. De wetgever heeft daarbij aangegeven dat het in eerste instantie de gemeente is die verantwoordelijk is voor de ruimtelijke inrichting van haar gebied. De provincie kan wel grenzen stellen aan die verantwoordelijkheid maar alleen als dat vanuit provinciaal belang nodig is. In Brabant gebeurt dit door:

- het aanwijzen van zoekgebieden stedelijke ontwikkeling of integratie stad – land in de Verordening ruimte;
- de beoordeling van een concreet plan door ons op grond van de regels die in de Verordening ruimte zijn opgenomen (behoefte, bescherming waarden).

De concrete inrichting van het gebied is de primaire verantwoordelijkheid van de gemeente, zolang aanwezige waarden gerespecteerd worden. Door een concreet plan te vragen voor de kaartwijzigingen en daarmee de concrete inrichting te betrekken bij de kaartwijzigingen, ontstaat het gevaar dat de provincie op de stoel van de gemeente gaat zitten.

2. Frequentie van de wijziging op verzoek.

Een jaarlijkse ronde voor wijziging van de kaarten van de Verordening ruimte biedt in het algemeen voldoende flexibiliteit voor gemeenten om in te kunnen spelen op gewijzigde planologische inzichten.

In 2011 is besloten dat er jaarlijks op verzoek van gemeenten een wijziging plaatsvindt van de Verordening ruimte om in te kunnen spelen op nieuwe planologische inzichten. De frequentie van een jaar is daarbij gekozen vanuit het feit dat een wijzigingsprocedure vanwege wettelijke vereisten circa 9 maanden in beslag neemt en het feit dat een gemiddelde planologische procedure bij gemeenten (van planvoornemen tot planvaststelling) circa 1,5 tot 3 jaar duurt. Overigens kan een gemeente lopende de wijziging van de verordening gewoon verder gaan met voorbereidende werkzaamheden voor het opstellen van een bestemmingsplan of omgevingsvergunning. Een hogere frequentie van de wijziging betekent, in verhouding tot een eventueel incidenteel probleem, dat er een onevenredig zware bestuurslast voor de provincie ontstaat. In

Datum

26 maart 2013

Documentnummer

3385727

geval van een specifiek probleem kan overigens altijd tot een afzonderlijke procedure besloten worden.

Voor kleinere ontwikkelingen is in de Verordening ruimte bovendien een bevoegdheid opgenomen voor ons tot ondergeschikte grensaanpassingen. Deze procedure is gekoppeld aan de procedure van het bestemmingsplan en levert geen vertraging op.

Datum

26 maart 2013

Documentnummer

3385727

Conclusies

1. *Huidige werkwijze handhaven bij verzoeken tot kaartwijzigingen*

Er worden geen concrete plannen van de gemeente gevraagd voor een verzoek tot kaartwijziging. Eventueel aanwezige concrete uitwerkingen worden niet bij de beoordeling van het verzoek betrokken. Dit laat onverlet dat als leden van PS over een concreet plan willen beschikken, zij hier expliciet om kunnen verzoeken.

Het handhaven van de huidige werkwijze betekent dat er in beginsel geen concrete plannen aan de commissie of PS worden aangeleverd. Dit laat onverlet dat indien dat gewenst wordt deze expliciet opgevraagd kunnen worden (voor zover een dergelijk plan beschikbaar is). Een concrete uitwerking wordt vanuit het rechtszekerheidsbeginsel echter niet bij de beoordeling van het verzoek betrokken en levert geen weigeringsgrond op voor de kaartaanpassing.

Bij de recent vastgestelde kaartaanpassing (PS 22-02-2013) bleek dat de huidige werkwijze onduidelijkheid gaf bij omwonenden en andere belanghebbenden. De andere werkwijze, waarbij een concreet plan wordt aangeboden, levert echter ook een voor de buitenwereld onduidelijke situatie op doordat zowel PS als GS, ieder vanuit hun eigen bevoegdheid, een oordeel geven over hetzelfde plan. PS oordelen over het plan als basis voor wijziging van de kaarten terwijl wij later een eigenstandige wettelijke bevoegdheid hebben om te beoordelen of het plan ook voldoet aan de kaders die in de Vr zijn gesteld.

Bovendien is de situatie ten opzichte van de kaartwijziging 1, die op 22 februari 2013 is vastgesteld, in de praktijk veranderd. In die procedure was sprake van een inhaalslag doordat het de eerste keer was dat gemeenten een verzoek konden indienen sinds de inwerkingtreding van de Verordening ruimte. Hierdoor hebben gemeenten relatief lang op de besluitvorming moeten wachten waardoor enkelen al aan de slag waren gegaan met de concrete planvorming.

2. *De voorgestelde werkwijze leidt jaarlijks tot een besluitvormingsproces waarbij in april een ontwerp wijziging van de Verordening ruimte aan de commissie ER wordt voorgelegd voor het vrijgeven voor inspraak. De vaststelling van de wijziging vindt plaats in oktober door PS.*

Met gemeenten is afgesproken dat zij jaarlijks, voor 1 januari van het volgende jaar, een verzoek tot aanpassing van de kaarten bij ons kunnen indienen voor kaartwijziging. De verzoeken worden inhoudelijk beoordeeld. Dit leidt tot de vaststelling van een ontwerp wijziging van de

Datum
26 maart 2013

Documentnummer
3385727

Auteur: E.F.M. Vos, EVos@brabant.nl, toestel (06) 55 68 66 47
Ruimtelijke Ontwikkeling & Handhaving/Bureau Strategie, Beleid en Monitoring